

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΡΑΕ ΥΠ. ΑΡΙΘΜ. 6/2014

Γνωμοδότηση για την έκδοση Υπουργικής απόφασης για την εγκατάσταση μονάδων ΑΠΕ από αυτοπαραγωγούς με συμψηφισμό ενέργειας σε εφαρμογή του άρθρου 14Α του ν.3468/2006

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

Κατά την τακτική συνεδρίασή της, στην έδρα της, **την 9^η Οκτωβρίου 2014**, και

Λαμβάνοντας υπόψη

1. Τις διατάξεις του ν.3468/2006 «Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαράγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 129), όπως ισχύει και ιδίως το άρθρο 14Α.
2. Τις διατάξεις του ν.4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (ΦΕΚ Α' 179), όπως ισχύει.
3. Την υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΕ Ι-186478/29.07.2014 εισήγηση του Διαχειριστή Δικτύου Διανομής (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ).
4. Το από 25.04.2014 Πόρισμα Α' φάσης της Ομάδας Εργασίας που συγκροτήθηκε με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αρ. πρωτ. ΥΑΠΕ/Φ1/3490/οικ.23982/30.12.2013 για τη διερεύνηση των τεχνικών λεπτομερειών για την κατάρτιση των συμβάσεων συμψηφισμού ηλεκτρικής ενέργειας από αυτοπαραγωγούς στο πλαίσιο έκδοσης Υπουργικής Απόφασης, κατ' εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 2, του άρθρο 6 του ν.4203 (Α' 235), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Την από 30.07.2014 δημόσια διαβούλευση για το ως άνω θέμα, καθώς και τα αποτελέσματά της.

Σκέφθηκε ως εξής

Επειδή, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 14^Α του ν.3468/2006, όπως ισχύει, σχετικά με την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και σταθμών μικρών ανεμογεννητριών από αυτοπαραγωγούς «1. «Επιτρέπεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και σταθμών μικρών ανεμογεννητριών από αυτοπαραγωγούς σε εγκαταστάσεις τους που συνδέονται στο Δίκτυο. Για τις περιοχές που χαρακτηρίζονται από τη ΡΑΕ ως περιοχές με κορεσμένα δίκτυα, σύμφωνα με τη διαδικασία των δύο τελευταίων εδαφίων της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 3 για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, ο Διαχειριστής του Δικτύου μπορεί να θέτει περιορισμούς στην απορροφώμενη ισχύ για λόγους ασφάλειας της λειτουργίας του Δικτύου ή του Διασυνδεδεμένου Συστήματος...».

Ο τρόπος δε με τον οποίο θα γίνεται ο συμψηφισμός της παραγόμενης και της καταναλισκόμενης ενέργειας, και ειδικότερα οι χρεώσεις που θα περιλαμβάνονται στο συμψηφισμό, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου θα υπολογίζεται ο συμψηφισμός της παραγόμενης ενέργειας με την καταναλισκόμενη ενέργεια στις εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού που τροφοδοτεί ο σταθμός, ο τύπος, το περιεχόμενο και η διαδικασία κατάρτισης των συμβάσεων συμψηφισμού ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα ή άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας, καθορίζονται, σύμφωνα με την ίδια ως άνω παράγραφο, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από εισήγηση του Διαχειριστή του Δικτύου και Γνώμη της ΡΑΕ.

Περαιτέρω, στο ίδιο άρθρο προβλέπεται ότι το πλεόνασμα ενέργειας που προκύπτει από το συμψηφισμό του προηγούμενου εδαφίου διοχετεύεται στο Δίκτυο, χωρίς υποχρέωση για οποιαδήποτε αποζημίωση στον αυτοπαραγωγό. Με την ανωτέρω απόφαση μπορεί να διαφοροποιείται ο τρόπος συμψηφισμού βάσει του μεγέθους των σταθμών, του επιπέδου τάσης σύνδεσης και των ειδικότερων χαρακτηριστικών των τιμολογίων κατανάλωσης. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η μοναδιαία τιμή με την οποία θα υπολογίζεται η αποζημίωση για το πλεόνασμα της ενέργειας, η οποία θα καταβάλλεται από τους Προμηθευτές υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν.2773/1999 (Α' 286), πλέον άρθρου 143 ν.4001/2011. Ειδικά δε για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που εγκαθίστανται από δημόσιους φορείς στις εγκαταστάσεις τους στο πλαίσιο διευρωπαϊκών προγραμμάτων, προβλέπεται ότι είναι δυνατή η σύνδεσή τους τόσο στο Δίκτυο όσο και στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα. Πλεόνασμα ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται στο Σύστημα ή το Δίκτυο, από τους σταθμούς του προηγούμενου εδαφίου, και μέχρι ποσοστού 20% της συνολικά παραγόμενης ενέργειας, σε ετήσια βάση, αποζημιώνεται βάσει των τιμών του πίνακα της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 13.

Επειδή, ο Διαχειριστής του Δικτύου Διανομής, εταιρεία ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., υπέβαλε την προβλεπόμενη από το άρθρο 14^Α του ν.3468/2006, εισήγησή του προς τη ΡΑΕ (υπ' αριθμ. πρωτ. εισερχ. ΡΑΕ I-186478/29.07.2014), και συγκεκριμένα υπέβαλε σχέδιο Υπουργικής Απόφασης συνοδευόμενο από σχέδιο Σύμβασης Συμψηφισμού. Ακολούθως, η ΡΑΕ προκειμένου να γνωμοδοτήσει προς τον Υπουργό ΠΕΚΑ, έθεσε σε δημόσια διαβούλευση τα ως άνω σχέδια. Τα σχόλια που υπεβλήθησαν από τους συμμετέχοντες στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, ελήφθησαν υπ' όψη από την Αρχή, και για τα σημεία που κρίθηκε εύλογο και ορθό, η ΡΑΕ προχώρησε σε τροποποιήσεις και προσθήκες επί του αρχικώς προτεινόμενου σχεδίου.

Επειδή, το όριο των 10 kW που ορίζει το σχέδιο της Υπουργικής Απόφασης (5 kW για τα ΜΔΝ πλην Κρήτης) κρίνεται μικρό για τους μεγαλύτερους από τους οικιακούς, με μονοφασική παροχή, καταναλωτές και τις μικρές/μεσαίες επιχειρήσεις που συνδέονται στο Δίκτυο και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να αυξηθεί. Για το λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμο να τεθεί ένα γενικό όριο ανά εγκατάσταση, ύψους 20 kW, όριο το οποίο δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο ανά εγκατάσταση των 500 kW που έχει θεσπιστεί με το νόμο 4296/2014 (ΦΕΚ Α'/02.10.2014). Για ισχύ ΑΠΕ στο πλαίσιο του Ειδικού Προγράμματος συμψηφισμού πέραν των 20 kW, και μέχρι του ως άνω ορίου των 500 kW, κρίνεται σκόπιμη η περαιτέρω διεύρυνση του ορίου ισχύος σε ποσοστά που δεν υπερβαίνουν την τάξη του 50% της συμφωνηθείσας ισχύος κατανάλωσης (σε kVA συμφωνηθείσας ισχύος στη Χαμηλή και Μέση Τάση), ώστε να μην προκαλούνται προβλήματα στη λειτουργία του Δικτύου, ούτε να απαιτούνται πρόσθετα έργα ενίσχυσης του ή σημαντικές παρεμβάσεις λόγω μεταβολής της συνήθους λειτουργίας του. Ειδικότερα για οργανισμούς κοινής ωφέλειας, δεδομένης της σχετικής επιταγής της ως άνω διάταξης νόμου (4296/2014, ΦΕΚ Α'/02.10.2014), το όριο αυτό μπορεί να διαμορφωθεί σε επίπεδα έως και 100% της συμφωνηθείσας ισχύος. Για τα ΜΔΝ, λόγω περιορισμένου σχετικά περιθωρίου για αμιγώς τεχνικούς λόγους, τα όρια θα πρέπει να διαφοροποιηθούν και προφανώς να μειωθούν σημαντικά, ώστε να τύχουν ένταξης στο πρόγραμμα περισσότεροι καταναλωτές. Για το λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμη η εφαρμογή του ορίου των 20 kW μόνο για την Κρήτη και ενός μειωμένου ορίου 10 kW για τα λοιπά ΜΔΝ. Η επαύξηση βάσει της συμφωνηθείσας ισχύος θα περιορίσει σημαντικά το πλήθος των δυνητικών καταναλωτών που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα και σε περίπτωση που αποφασιστεί η παροχή της επαύξησης αυτής, το ως άνω όριο των 500 kW ανά εγκατάσταση θα πρέπει να περιοριστεί κατά μέγιστο στα 50 kW για την Κρήτη και στα 20 kW για τα λοιπά ΜΔΝ. Εντός τριμήνου, τα ανώτατα αυτά όρια μπορεί να αναθεωρηθούν, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Διαχειριστή ΜΔΝ και γνώμη της ΡΑΕ, που θα προκύψει από την ανά νησί μελέτη για τα περιθώρια των ΑΠΕ στα ΜΔΝ.

Επειδή, η προτεινόμενη στο σχέδιο της Υ.Α. περίοδος συμψηφισμού διάρκειας ενός (1) έτους, η οποία ταυτίζεται με την προτεινόμενη από την Ομάδα Εργασίας που εξέτασε τα βασικά στοιχεία του Προγράμματος (βλ. από 25.04.2014 Πόρισμα Α' φάσης της Ομάδας Εργασίας ως άνω), κρίνεται εύλογη, δεδομένου του ετεροχρονισμού της παραγωγής της εγκατάστασης ΑΠΕ με την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, και η διάρκεια αυτή θεωρείται ικανή ώστε να πραγματοποιηθεί μια ικανοποιητική εξομάλυνση του εν λόγω ετεροχρονισμού.

Επειδή, οι ρυθμίσεις του Κώδικα Διαχείρισης των Ηλεκτρικών Συστημάτων των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών (Κώδικας ΜΔΝ) ορίζουν ότι οι συναλλαγές των προμηθευτών στα ΜΔΝ πραγματοποιούνται στο σύνολό τους με το Διαχειριστή ΜΔΝ. Συνεπώς, και η πίστωση του Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ για την πλεονάζουσα ενέργεια που προκύπτει από το συμψηφισμό των αυτοπαραγωγών του Προγράμματος (Net Metering) στα ΜΔΝ θα πρέπει να πραγματοποιείται μέσω του τοπικού Λογαριασμού ΑΠΕ του Διαχειριστή ΜΔΝ, και με βάση την ίδια τιμή χρέωσης, όπως στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα.

Επειδή, τα φ/β συστήματα θα πρέπει να επιτρέπεται να εγκατασταθούν και σε άλλες θέσεις, πέραν κτηρίου και εδάφους, όπως π.χ. σε στέγαστρα ή πέργκολες, εφόσον αυτό επιτρέπεται από την κείμενη πολεοδομική νομοθεσία. Δεδομένου ότι η εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση του παρόντος Προγράμματος δεν είναι

αντίστοιχη της εξουσιοδοτικής διάταξης του Ειδικού Προγράμματος Στεγών του άρθρου 14 του ν.3468/2006, στην οποία ρητώς προβλέπεται η δυνατότητα παρέκκλισης από τις λοιπές ρυθμίσεις φωτοβολταϊκών, δεν είναι δυνατή η αναλογική εφαρμογή των κανονιστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 14 του ν.3468/2006.

Επειδή, κρίνεται εύλογο, στους δικαιούχους για ένταξη στο Ειδικό Πρόγραμμα συμψηφισμού να περιλαμβάνονται και άλλοι, πλην του κυρίου, νόμιμοι χρήστες του ακινήτου στο οποίο εγκαθίσταται το φ/β σύστημα (π.χ. μισθωτές). Οι μεταξύ του μισθωτή και του κυρίου του ακινήτου σχέσεις θα ρυθμίζονται με ιδιωτικό συμφωνητικό. Περαιτέρω, θα πρέπει, τόσο στην Υ.Α., όσο και στη Σύμβαση Συμψηφισμού να περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με τη δυνατότητα μεταβίβασης/εκχώρησης της εν λόγω Σύμβασης. Εκτιμάται ότι για την περίπτωση μεταβίβασης του δικαιώματος χρήσης του φ/β συστήματος από τον ιδιοκτήτη στο μισθωτή ενός ακινήτου, ή από τον προηγούμενο στον επόμενο μισθωτή, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την απλούστερη δυνατή διαδικασία. Αυτονόητα, θα πρέπει να ζητείται και μεταβίβαση του λογαριασμού κατανάλωσης στο νέο μισθωτή-δικαιούχο.

Επειδή, κρίνεται σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα εγκατάστασης περισσότερων του ενός (1) συστημάτων σε κοινόχρηστους χώρους, σε περιπτώσεις πολλών συνιδιοκτητών, με την προϋπόθεση ότι το κάθε φ/β σύστημα θα αντιστοιχεί σε διαφορετική μετρητική διάταξη, και υπό την προϋπόθεση της συμφωνίας των συνιδιοκτητών, βάσει των οικείων καταστατικών ή άλλων δεσμευτικών συμφωνιών, και σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Απουσία ειδικών ρυθμίσεων, θα πρέπει να ζητείται η συμφωνία του συνόλου των συνιδιοκτητών.

Επειδή, είναι αναγκαίο να υπάρχει πρόβλεψη στην υπό έκδοση Υ.Α. σχετικά με την ενέργεια κατανάλωσης που συμψηφίζεται, σε περιπτώσεις διαφορετικών τιμολογιακών πολιτικών για μια συγκεκριμένη κατηγορία καταναλωτών (π.χ. κατανάλωση με μειωμένο τιμολόγιο σε ορισμένες χρονικές περιόδους της ημέρας). Στις περιπτώσεις αυτές, ο συμψηφισμός θα πρέπει να γίνεται κατά προτεραιότητα με την ενέργεια των υψηλότερων τιμολογίων, λαμβανομένου υπόψη ότι η παραγωγή των φ/β λαμβάνει χώρα σε ώρες υψηλής ζήτησης.

Επειδή, χρήζει διευκρίνησης στο περιεχόμενο της Υ.Α. ποιος είναι ο φορέας που θα εκτελεί συναλλαγές πιστώσεων και χρεώσεων του Προμηθευτή για την απόδοση των ποσών που αφορούν τις ρυθμιζόμενες χρεώσεις ΥΚΩ, ΕΤΜΕΑΡ, ΧΧΔ και ΧΧΣ, στο πλαίσιο ολοκλήρωσης των Συναλλαγών προς Εκκαθάριση της Αγοράς των ΜΔΝ σε μηνιαία και ετήσια βάση.

Επειδή, είναι αναγκαία η εναρμόνιση των ρυθμίσεων της Υ.Α. με τις υφιστάμενες ρυθμίσεις του Κώδικα ΜΔΝ, όπου, στο σχέδιο Υπουργικής Απόφασης και στην Πρότυπη Σύμβαση Συμψηφισμού γίνεται αναφορά στον Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου (ο οποίος δεν έχει ακόμη εκδοθεί), θα πρέπει να αντικατασταθεί με αναφορά στον Κώδικα Διαχείρισης ΜΔΝ, καθόσον τα φ/β συστήματα του Προγράμματος θα εγκατασταθούν και σε αυτόνομα νησιωτικά συστήματα των ΜΔΝ.

Επειδή, οι προτεινόμενες ρυθμιζόμενες χρεώσεις των αυτοπαραγωγών με ενεργειακό συμψηφισμό κρίνονται εύλογες και δεν συντρέχει λόγος μεταβολής της βασικής πρότασης που περιλαμβάνεται στο σχέδιο Υ.Α.

Επειδή, δεν εμπίπτει στο πεδίο της εξουσιοδοτικής διάταξης για την έκδοση της εν λόγω Υ.Α., ο καθορισμός της διαδικασίας και τρόπου υπολογισμού των ποσοτήτων ενέργειας χρέωσης των προμηθευτών για τον προσδιορισμό των ποσών που θα πρέπει να καταβληθούν υπέρ του ειδικού λογαριασμού του άρθρου 143 του ν.4001/2011, σε περίπτωση πλεονάσματος ενέργειας από αυτοπαραγωγή του Ειδικού Προγράμματος μετά τον ενεργειακό συμψηφισμό, κρίνεται αναγκαίο τα ζητήματα αυτά να ρυθμιστούν με τους σχετικούς Κώδικες Διαχείρισης Συστημάτων και Συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας, βάσει των σχετικών κανόνων λειτουργίας της αγοράς και των σχετικών εκκαθαρίσεων που εφαρμόζονται.

Επειδή, είναι αναγκαία η συστηματική παρακολούθηση της εξέλιξης του Ειδικού Προγράμματος συμψηφισμού, με τη σύνταξη σχετικών τριμηνιαίων εκθέσεων από το Διαχειριστή του Δικτύου, οι οποίες θα πρέπει να υποβάλλονται στον Υπουργό Π.Ε.Κ.Α. και στη ΡΑΕ, ώστε, σε συνεργασία με τον αρμόδιο Διαχειριστή, να εξετάζεται και να πραγματοποιείται η λήψη τυχόν αναγκαίων μέτρων, στη βάση και των αποτελεσμάτων σχετικών μελετών που πρέπει παραλλήλως να εκπονούνται.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΕΙ

Προς τον Υπουργό ΠΕΚΑ για την έκδοση Υπουργικής Απόφασης, με θέμα *«Εγκατάσταση μονάδων ΑΠΕ από αυτοπαραγωγούς με συμψηφισμό ενέργειας σε εφαρμογή του άρθρου 14Α του ν.3468/2006»*, σύμφωνα με το περιεχόμενο που έχει η σχετική εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, όπως αυτή υποβλήθηκε στη ΡΑΕ με το υπ' αριθμ. πρωτ. εισερχ. ΡΑΕ Ι-186478/29.07.2014 έγγραφο, με την ενσωμάτωση των ακόλουθων τροποποιήσεων και προσθηκών της ΡΑΕ που αποτυπώνονται με διακριτό τρόπο επί των προτεινόμενων από το Διαχειριστή σχεδίων Υ.Α. και Σύμβασης Συμψηφισμού.

Επισυνάπτεται σχέδιο της εν λόγω προτεινόμενης Υ.Α. και Πρότυπης Σύμβασης Συμψηφισμού, με τις ως άνω αναφερόμενες τροποποιήσεις και προσθήκες που εισηγείται η ΡΑΕ.

Αθήνα, 09.10.2014

Ο Πρόεδρος της ΡΑΕ

Δρ. Νίκος Βασιλάκος